

- ① Kaple Panny Marie Růžencové „Zelená kaplička v Ticháckové lese“
- ② Kaple Panny Marie Lurldské
- ③ Certova skála
- ④ Křížová cesta
- ⑤ Soudní brána

Foto: Ing. Josef Těr

Vambeřická poutní cesta

Kdy se začalo putovat po této cestě, už nikdo nezjistí. Je však známo, že na polickém panství vypukla roku 1585 epidemie moru a poličtí učinili slib, že budou každoročně putovat do Warty (dnes Bardo). Po postavení Vambeřic se koncem 17. století začalo putovat i sem. V dobách vrcholícího mariánského kultu procházely touto cestou každoročně desetitisíce poutníků. Zmínku o pouti do Vambeřic lze najít i v knize Babička od Boženy Němcové.

Poutníci přijížděli na železniční stanici v Polici nad Metují. Odtud vedla trasa nejkratšími polními cestami do Suchého Důlu a na Slavný, dále přes hřeben Broumovských stěn dolů na horní konec obce Božanova, odtud do Studené Vody a přes státní hranici do Radkova a Vambeřic. Celá cesta je dlouhá 25 km. Je lemována množstvím kamenných křížů a sousošími od lidových umělců z konce 18. a začátku 19. století, které zde nechali postavit majitelé pozemků.

Tradice poutí do Vambeřic se udržela až do poloviny dvacátého století. Poslední organizovaná cesta do Vambeřic se konala v roce 1947.

Od té doby byly mnohé kříže poškozeny a zničeny. Pěšina byla místy zlikvidována a přestala být používána. Dnes je většina památek částečně opravených. Od roku 2002 se pokračuje v tradici procesí, které se koná vždy začátkem května z Police nad Metují.

Vambeřice - Polsko. Foto: Jan Zális

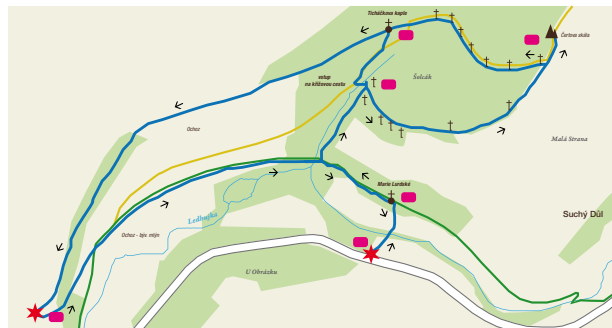

Foto: Josef Těr, Jan Zális.

Překlady: Tereza Vlachová, Cecylia Helena Zárubová. Texty: na základě textů Jiřího Kohla

Projekt: Za poznáním Suchodolska a Radkowska. Číslo projektu: CZ.3.22/3.3.02/13.03687

Grafické zpracování: Jan Zális | www.PINstudio.cz

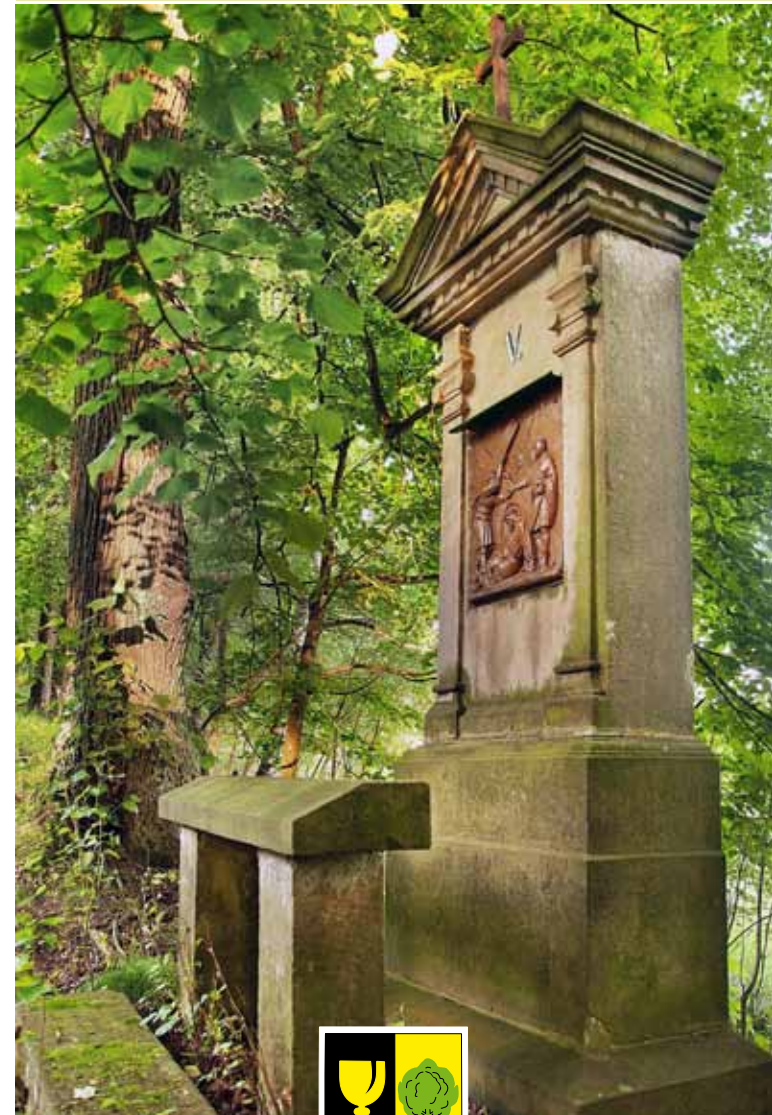
Obecní úřad Suchý Důl. Tel. +420 491 541 139, e-mail: obec@suchydul.cz, www.suchydul.cz a www.policko.cz

Tento projekt je spolufinancován z prostředků ERDF prostřednictvím Euroregionu Glacensis. Projekt jest współfinansowany ze środków EFRR za pośrednictwem Euroregionu Glacensis.

ZA POZNÁNÍM OBCE SUCHÝ DŮL

Naučná stezka

Obec Suchý Důl

Za poznáním obce Suchý Důl

Naučná stezka seznamuje s významnými místy obce Suchý Důl a jejího bezprostředního okolí. Provede nás místy, která v minulosti souvisela s mariánskými zjeveními.

Kaple Panny Marie Lurdské

Kaple byla postavena jako odezva na zjevení ve francouzském městečku Lurdy, kde se v roce 1858 Bernadettě Soubirousově zjevila Panna Marie. Brzy poté se Lurdy staly jedním z nejdůležitějších římskokatolických poutních míst světa. Suchodolského domkáře Václava Ticháčka, který vedl procesi na různá poutní místa v okolí, napadlo, že by Suchý Důl mohl mít také takové hojně navštěvované místo. Když se oženil s vdovou Markétou Kohlovou, polní zahradníci z domku č.p. 35, mohl svůj záměr uskutečnit. Na stavbu byla uspořádána finanční sbírka. Místo bylo vybráno vedle hodně používané stezky z Police na Slavný a dále do Martínkovic a Broumova, kudy procházely zástupy lidí z polických jarmarků.

Povolení ke stavbě bylo vydáno 8. listopadu 1883 biskupskou konsistoří v Hradci Králové. Kaple byla postavena místními řemeslníky a sochu Panny Marie Lurdské přivezl Václav Ticháček až z Paříže. V dubnu 1884 požádal polický farář P. Atanasius Jerábek OSB o povolení k vysvěcení, které Jeho Milost biskup Josef Jan Hais bez prodlení udělil.

Na svátek sv. Petra a Pavla 29. června 1884 odpoledne se konal slavnostní průvod ke kapli. Družíčky nesly sochu Panny Marie. P. Atanasius Jerábek OSB vysvětil kapli, oltář, sochu Panny Marie a studánku pod schody ke kapli.

V roce 1886 byly na poštinu nad schody postaveny dvě pískovcové sochy sv. Anny a sv. Josefa v životní velikosti, které zhotovil kameník František Šarf z Hlavňova. Do věžičky byl zavěšen zvon, který však v roce 1917 podlehl válečné rekvizici. Od roku 1933 zde byl litinový zvon (zvaný křápák), který byl ve válce v roce 1941 ukryt v obci před rekvizicí. Po válce byl použit na místní zvoničku jako umíráček a kaplička tak zůstala bez zvonu. V roce 1994 byl z milodarů, příspěvku obce a vlastníka kaple pořízen zvon nový ze zvonářské dílny Marie Tomáškové – Dytrychové, který byl posvěcen 26. září 1994 P. Jiřím Prokúpkem.

V roce 1946 byla kaple prvně elektrifikována, oltář byl doplněn o osvětlení a další výzdoba.

V roce 1992 provedl pokračovatel rodu Kohlů z č.p. 35 Václav († 2005) s finanční pomocí památkového ústavu generální opravu kaple včetně nového napojení na elektřinu. Kaple byla znovu vysvěcena 28. září 1992 polickým farářem P. Jiřím Prokúpkem.

V současné době se v této rodinné kapli konají poutové a posvícenské mše svaté, občasně je využívána pro svatby, křtiny a další výjimečné události.

Soudní brána

Dne 10. srpna 1892 měla čtrnáctiletá Kristina Ringlová v Ticháčkově lese první zjevení tajemné paní. Údajná zjevení se poté v nepravidelných intervalech opakovala na místě dnešní Zelené kaple celkem 11x. Další zjevení spatřila Kristina dne 24. března 1893 u studánky. Zjevení se zde opakovala až do 8. ledna 1895.

V roce 1893 bylo směřem k místu prvního zjevení vytyčeno široké kamenné růžencové schodiště, které bylo budováno současně s úpravou prostranství u studánky. Byla zavezena rokle a zahájena výstavba Soudní brány jako východního bodu křížové cesty. Studánka byla zakryta a před ní postavena opěrná zeď s výklenkem pro sochu Panny Marie od Františka Hoška (1871-1895), žáka J. V. Myslbeka. Před výklenkem byla postavena kamenná kašna, do které proudila voda ze studánky dvěma trubkami. Ve výklencích po obou stranách soudní brány byly umístěny kovové pokladnice pro milodary poutníků. Ozdobné ocelové zábradlí kolem mostu přes roklí a kolem růžencových schodů vyrobil zámečník František Krtička v ochozském mlýně. Stavební práce řídil stavitel Vilém Pohl z Police.

Při velké povodni v roce 1929 se sesul most před studánkou a během několika let byl znovu postaven. Opravy opěrných zdí pak byly prováděny ještě několikrát.

Křížová cesta

Současně s úpravou prostoru před studánkou se začala stavět křížová cesta, která začíná podle biblického podání u Soudní brány.

Jednotlivá zastavení jsou tvořena mohutným kamenným podstavcem střešovitě zakončeným, vytvořeným místními kameníky. V horní části je zapuštěn litinový reliéf s vyobrazením příslušného vyjevu. Litinové výjevy byly odlity v železárnách knížete Salma v Blansku a vymaloval je František John z Hostinného. Celek byl dokončen v roce 1893. Věřící se několikrát snažili všechny stavby v Ticháčkově lese vysvětit, ale nikdy nedosáhli církevního schválení.

Jednotlivá zastavení:	I.	Pílát vydává Pána Ježíše na smrt.
	II.	Pán Ježíš bere kříž na sebe.
	III.	Pán Ježíš klesá pod tíží kříže.
	IV.	Pán Ježíš potkává svou matku.
	V.	Šimon Kyrenský pomáhá nést kříž.
	VI.	Veronika podává Pánu Ježíši roušku.
	VII.	Pán Ježíš po druhé klesá pod tíží kříže.
	VIII.	Ženy jeruzalémské oplakávají Pána Ježíše.
	IX.	Pán Ježíš po třetí klesá pod tíží kříže.
	X.	Katané svlékají Krista Pána a napájí jej ho žlučí.
	XI.	Katané přibíjejí Pána Ježíše Krista na kříž.
	XII.	Pán Ježíš umírá na kříži.
	XIII.	Tělo Pána Ježíše položeno na klín Panny Marie.
	XIV.	Tělo Pána Ježíše položeno do hrobu.

Kaple Panny Marie Růžencové – „Zelená kaplička v Ticháčkově lese“

Byla postavena na místě údajných mariánských zjevení, která měla v lese Václava Ticháčka, sedláka v Suchém Dole, v letech 1892 – 1895 Kristina Ringlová. Kristina se narodila v roce 1878 a bydlela v Suchém Dole. Do Ticháčkova (tzv. Solcova lesa) chodila na houby. Dne 10. srpna 1892 odpoledne spatřila Kristina v Šolcově lese stát jakousi temnou postavu. Zjevení se poté několikrát opakovalo. Zpráva se velice rychle rozšířila po celém okolí. Lidé se v lese začali scházet, místo zdobili, nabírali si hlínu, lámali větve stromů a olupovali z nich kůru. V listopadu 1892, po čtvrtém zjevení, 15 významných občanů z Police, Suchého Dolu a Velké Ledhuje založilo družstvo pro postavení kostela. Již v lednu 1893 putovalo na místo zjevení až 10 000 osob denně.

Na místě prvních zjevení byla 18. května 1893 vztyčena socha Panny Marie, dílo kamenosochaře Antonína Kricnara z Petrovic. Kolem sochy byly vztyčeny 4 sloupky, které nesly plechové zastřešení díla. Ihned potom se zde konaly májové pobožnosti.

Suchý Důl se stal známým v celém Rakousko-Uherském mocnářství a do Ticháčkova lesa přicházely ve dne i v noci ohromné zástupy poutníků. Odhaduje se, že v roce 1893 přijelo do Police na 400 000 poutníků, někdy až 15 000 denně.

Na vzniklou situaci musela reagovat zejména církev, proto královéhradecký biskup Eduard Brynych vydal už v roce 1893 pastýřský list, ve kterém napomínal věřící, aby přestali do Suchodola putovat a nařídil vyšetřování zdravotního stavu Kristiny.

Následkem tohoto důkladného vyšetření vydal biskup Eduard Brynych naléhavý, druhý pastýřský list, kterým celé suchodolské dění ostře zavrhl, poutě do Suchého Dolu zakázal a další jednání potom předal vládní moci. Okresní hejtman v Broumově nařídil četnické patroly v Ticháčkově lese. Lidé byli pokutováni a věznění za hlasité modlení. K největšímu střetu mezi poutníky a četníky došlo 2. ledna 1895. Na ten den rozeslala Kristina mnoho pozvánek k příležitosti dalšího zjevení a do Suchého Dolu přijelo několik tisíc lidí.

Přijel sám c.k. okresní hejtman Karel Pohl s 28 četníky, aby shromáždění rozpustili. Lidé však četníky vytlačili ze straně dolů a hejtmana povalili. Došlo k vyšetřování asi 500 osob, zatýkáni a soudním procesům u krajského soudu v Hradci Králové. Zatčena byla i Kristina. Po propuštění z vězení odjela na Moravu a situace se pomalu uklidňovala.

Okresní hejtmanství prohlásilo sbírky na stavbu kostela za nedovolené, a tak propadly ve prospěch

chudinského fondu obce. Veškerá stavební činnost v Ticháčkově lese byla zakázána. V roce 1897 však polický truhlář Lambert Mrnka s tesaři a s vědomím majitele lesa postavil kolem kamenné sochy dřevěnou kapličku. Všichni, kdo se na stavbě podíleli, byli odsouzeni k pokutě 50 zlatých. Zvon od firmy Richard Herold z Chomutova byl zavěšen do věžičky 13. června 1897. Zrekvírován byl v listopadu 1917. Pravost zjevení nebyla církevně nikdy uznána, ale místo je stále navštěvováno lidmi, kteří hledají zde v lesním tichu povzbuzení a klid duše. Mnozí jsou přesvědčeni o léčivé moci těchto míst.

Kristina Ringlová byla roku 1903 krajským soudem v Olomouci odsouzena k trestu smrti pro údajnou vraždu své přítelkyně Aněžky Špačkové. Později byl rozsudek zmírněn na 15 let žaláře. Až v roce 1916, po třináctiletém vězení, byla Kristina propuštěna. Do roku 1955 pečovala o kapličku. Když onemocněla, byla přijata do domova důchodců a zemřela 27. října 1957 v Hořicích v Podkrkonoší, kde je i pohřbena. Po první světové válce si kapli přivlastnila nově vzniklá církev Československá. Dne 18. července 1920 ji odpadlý katolický kněz Jindřich Hulínský z Machova vysvětil a krátce zde byly prováděny obřady a křty. Po roce 1989 vzniklo Růžencové bratrstvo a jejich iniciativou došlo 8. září 1990 k vysvěcení kaple polickým farářem P. Jiřím Prokúpkem. Od té doby zde Růžencové bratrstvo koná pravidelné modlitby a bohoslužby.

Dne 8. července 2010 dřevěnou kapličku úmyslně zapálil žhář. Kaplička zcela lehla popelem. Prakticky ihned se zvedla obrovská vlna solidarity obyvatelstva z blízkého i dalekého okolí. Byla vyhlášena veřejná sbírka na znovuoobnovu kapličky a v krátké době se sešlo 1 736 000 Kč. Dotaci 278 000 Kč přispěl Královéhradecký kraj. Projekt vypracovala Ing. Jana Podstatová ze Suchého Dolu, stavbu provedla firma Movis Hronov s.r.o. Celkové výdaje na obnovu kapličky a úpravy okolí činily 2 520 000 Kč. Stavbu řídil Ing. Václav Podstata ze Suchého Dolu a podílelo se na ní mnoho dalších dodavatelských firem i dobrovolníků. Dřevo darovala rodina Ticháčkova ze Suchého Dolu č.p. 1, zemní práce zdarma provedl Václav Kohl ze Suchého Dolu a výrobu oltáře, lavic, zarámování obrazů křížové cesty provedl zdarma pan Václav Zítka z Police nad Metují. Sochu Panny Marie na oltář zhotovil restaurátor Jindřich Roubíček ve spolupráci s Lucíí Truněčkovou.

Základní kámen byl položen 12. června 2011 a vysvětil ho polický farář P. Marian Lewicki. Stavba je replikou původní kaple, je pouze o trochu delší a vyšší. Byla dokončena za rok od zahájení stavby. Zelenou kapličku, jinak kapli Panny Marie Růžencové slavnostně vysvětil 8. července 2012 arcibiskup pražský, kardinál Dominik Duka OP při mši svaté, kterému koncelebrovali biskup královéhradecký Mons. Jan Vokál, místní farář Mons. Marian Lewicki a náchoďský vikář P. Václav Heger za přítomnosti dalších spolupráťů z okolních farností a ohromného množství věřících.

Čertova skála

K Čertově skále se vztahuje několik pověstí. Podle jedné z nich toto skalisko v dávných dobách sloužilo náboženským účelům. Stával prý na něm železný kalich a pod ním kamenný oltář. V dobách pronásledování se tu konaly pobožnosti tajných evangelíků, z nichž se prý mnozí v těchto místech loučili s vlastní před odchodem do exilu. V blízkosti této nápadné skály prý také zakopávali své poklady, aby je po návratu snadno našli. Ač se však našlo mnoho takových, kteří v okolí kopali, aby přišli snadno k bohatství, nikdo žádné peníze nenalezl. Snad dodnes v zemi čekají na potomky svých pravých majitelů.

Zdroj: Police nad Metují a okolí v lidových vyprávěních, autor Eva Koudelková

Z geologického hlediska tuto osamocenou skalní věž tvoří hrubozrnné arkózovitě pískovce jizerského souvrství středního turonu, které na rozdíl od adrspáských křemenných pískovců obsahuje kromě křemene i živce (okolo 5 %). Kyjovitý tvar skály je dán různou odolností pískovcového materiálu vůči povětrnostním podmínkám. Užší spodní část tvoří méně odolný, tence vrstevnatý pískovec, horní partie jsou kompaktnější. Skalní povrch rozčlenilo zvětřávání do pestré mozaiky voštin–jamek, dutinek, důlků a prohlubní, připomínajících často včelí plásty, ouška nebo kukaně. Na skále jsou patrné i projevy prozeženění v podobě rezavých zpevněných povlaků (inkrustací), způsobených vysrážením nahromaděných železitých roztoků. Čertova skála je obdobou skalních hřibů vyskytujících se v okolí Slavného a dále pak ve Stolových horách v sousedním Polsku. Tyto pískovce, které se těží v lomech v Božanově a Radkově, se často používají jako stavební a dekorální kameny. Můžete si je prohlédnout u dřevěné kapličky na podezdívce nebo na dlažbě kolem ní.